

det lader sig ikke gøre —, om man kunde have en Oversigt over, hvilke Udgifter der i saa Henseende kunde blive Tale om. Men det er ikke nok at oprette Bi-Tingsteder, eventuelt med fast Kontorhold; det er ikke gjort med, hvad den højtærede Minister før sagde, at naar man blot gav Dommerne den tilbørlige Medhjælp, der kunde lette dem Arbejdet, var Tingene i Orden. Jeg vil gøre opmærksom paa den meget vigtige Ting, at man ogsaa maa tage Dommernes Tid med i Betragtning. Jeg troede ikke, at vi her befandt os paa saa gyngende Grund, som det forekom mig, at den højtærede Minister før i sin Tale anbragte os paa; jeg troede, at der forud for Forslaget om de 70 Retskredse var gaaet en nøje Prøvelse af, hvorvidt det var muligt at nøjes med disse Retskredse og et vist mindre Antal Tingsteder foruden Hovedtingstedet, thi ellers kan det meget let komme dertil, at naar Loven skal føres ud i Livet, er det umuligt at nøjes med 70 Retskredse, thi, som sagt, Dommernes Tid er dog en meget vigtig Faktor i den hele Sag. Tager man f. Eks. en saadan Retskreds som den, i hvilken den højtærede Justitsminister tidligere har været Dommer, nemlig Stege, saa hører den efter den løse Skitse nu op med at være Hovedtingsted, idet hele Møen er lagt sammen med et Distrikt her paa Sjælland, hvor Vordingborg vel skulde være Hovedtingstedet. Der opstaar ganske naturligt det Spørgsmaal: Vil det være muligt for en Dommer, som bor f. Eks. i Vordingborg, at magte alt dette? Der er det ikke nok, at man nøjes med at tage Hensyn til den Tid, som Retssagerne indenfor dette Distrikt hidtil har taget, man maa tage Hensyn til den betydeligt forøgede Tid, som Retssagerne vil tage under den nye Retsplejeordning. Tager man f. Eks. civile Sager, er der ikke Tvivl om, at de for Dommerne vil tage længere Tid, da efter den Ordning, vi har nu, en Masse Sager afgøres udenfor Retsmøderne, som herefter skal afgøres i Retsmøderne. Jeg vil haabe, at der foreligger noget mere end blot den højtærede Ministers Haab om, at vi kan nøjes med 70 Retskredse.

Saa vil jeg endnu blot bemærke, at jeg ikke rigtig skønner, hvorpaa Ministeren bygger sin Formodning om, at man fremtidig vil gaa ind i Underrettsdommerstillinger eller i Politimesterstillinger i en væsentlig yngre Alder, end det hidtil er sket. Den højtærede Minister nævnedes i sin Fremsettelsestale og sigtede vel ogsaa dertil, da han før talte, at man vilde komme ind i disse Stillinger i en Alder af nogle og tredive

Aar, medens Alderen nu, som Ministeren sagde, var henimod 50 Aar, og det sidste er ganske sikkert rigtigt. Det varer forfærdelig længe, før de juridisk uddannede Personer, der gaar Embedsvejen, kommer ind i saadanne Stillinger. Men jeg kan ikke rigtig se, hvorpaa Ministeren bygger sin Formodning om, at der skulde foregaa en saa stor Forskydning i Ansættelsesalderen. Hvis det blev saaledes, at man vilde kunne træde ind i disse Stillinger i den Alder, Ministeren her tænker sig, kunde man nok slaa sig nogenlunde til Taals med de lave Lønninger, der her er foreslaaede; men er der ikke noget rigtig paalideligt at bygge paa i saa Henseende, er Lønningerne, og det er vel ogsaa Ministerens Mening, meget knappe, naar man tager Hensyn til den frie uafhængige Stilling, som Dommerne fremtidig skulde have, upaavirket, som jeg sagde i Gaar, af denne Verdens Mammon. Thi man maa holde paa, at naar Dommeren skal indtage den Stilling, han skal have i en saadan Retspleje, gælder det i første Række om, at man faar de dygtigste Kræfter til at gaa Dommervejen, saaledes at de ikke holdes tilbage derfra og gaar Sagførervejen, hvor der er ganske anderledes store Penge at tjene for den dygtige Jurist. Men det er et Spørgsmaal, som vi vil komme til at drøfte nærmere i Udvalget, og som jeg ikke skal dvæle videre ved nu. Jeg vil ogsaa haabe, at det vil være muligt for Ministeren at fremlægge et fyldigt Materiale, som kan godtgøre Berettigelsen af Forslaget om at dele Landet i kun 70 Retskredse.

Formanden: Folketingsmanden for Aalborg Amts 4de Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Lillelund: Ved at gennemtænke den Række korte Bemærkninger, der veksledes mellem den højtærede Justitsminister og mig, forekommer det mig, at et Par Spørgsmaal er klarede, men jeg er ikke ganske vis paa, at jeg har Ret, og vil derfor gerne have Lov til at gentage dem. Jeg mener, at det er slaet fast gennem den højtærede Ministers Udtalelser, at en Landboforening eller Husmandsforening har Ret til at sælge for sine Medlemmer og til sine Medlemmer, uden at Staten har noget som helst dermed at gøre, og det hilser jeg med Glæde. Saa ved Foreningerne, hvad de har at rette sig efter og har Lov til. Endvidere forekommer det mig, at den højtærede Justitsminister i Slutningen af samme Række korte Bemærkninger udtalte, at Foreninger eller